

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/738 E., 2022/1789 K.

DAVA TARİHİ : 17.09.2018

KARAR : İstinaf başvurusunun esastan reddi

İLK DERECE MAHKEMESİ : Sinop 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2020/64 E., 2021/471 K.

Taraflar arasındaki tespit ve alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesinin 29.05.2019 tarihli kararıyla davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin12.2019 tarihli kararı ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kaldırma kararı doğrultusunda yapılan yargılama sonunda, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı davalı İdarede çalıştığını, ... Yol-... Sendikasına üye olduğunu, üye olduğu Sendika ile davalı arasındaki toplu ... sözleşmesinden yararlandığını, işe başladığı tarihten Sinop Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde daimi işçi statüsüne geçirildiği tarihe kadar mevsimlik işçi olduğunu, fiilen çalıştığı pozisyonunun davalı işverence hatalı gösterilmesi nedeniyle başlangıç derece ve kademesinin eksik hesaplandığını, derece ve kademesinin belirlenmesinde tüm çalışma süresinin dikkate alınması gerektiğini ileri sürerek dava tarihi itibarıyla davacı asılın olması gereken derece ve kademesinin tespiti ile fark ücret, ikramiye, ilave tediye ve yıpranma primi alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; taleplerin zamanaşımına uğradığını, davacıya fiilen yaptığı işin karşılığı olarak ödemelerin yapıldığını, 26.10.2000 tarihinde imzalanan protokol kapsamında davacı işçinin sürekli işçi kadrosuna atandığını, protokolda işçilerin mevcut ücretleri üzerinden işçi kadrolarına atanacaklarının belirtildiğini, davacının on

yaptığı işin karşılığı olarak ödemelerin yapıldığını, 26.10.2000 tarihinde imzalanan protokol kapsamında davacı işçinin sürekli işçi kadrosuna atandığını, protokolda işçilerin mevcut ücretleri üzerinden işçi kadrolarına atanacaklarının belirtildiğini, davacının on yıldan fazla süredir bu şartlarda çalıştıktan sonra fark ücret talebinde bulunmasının dürüstlük kuralına aykırı olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile işçinin fiilen yaptığı ... gözetilerek dava tarihi itibarıyla derece ve kademesinin tespit edildiği, derece ve kademe tespiti yapılırken 2013 yılı Mart ayında yapılan kademe miktarının artırılmasının hukuki dayanağı bulunmadığı, davalının hatalı olarak yaptığı intibakın davacı açısından kazanılmış hak oluşturmadığı, davacının toplu ... sözleşmelerinde yer alan fiilen çalıştığı pozisyona tekabül eden ücret cetvellerine göre fark alacaklarının hesaplandığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili; davacıya fiilen yaptığı görevin karşılığı olan ücret, yıpranma primi, ağır hizmet primi, yasal ilave tediye, akdi ikramiye ödemelerinin tamamının yapıldığını, davacının sürekli işçi kadrosuna geçirilme koşullarını bildiğini ve rızasına dayalı işlem yapıldığını, buna rağmen on yıldan fazla bir süre geçtikten sonra protokol hükümlerini göz önünde bulundurmadan fark alacak isteğinde bulunmasının dürüstlük kuralı ile bağdaşmadığını, hesaplamaların hatalı yapıldığını belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması ve davanın reddine karar verilmesi istemi ile istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının, mevsimlik işçi statüsünde geçen çalışmaları kıdem süresine esas alınarak ve bu suretle üyesi bulunduğu Sendika ile davalı işveren arasında imzalanan toplu ... sözleşmesi hükümlerine göre fiilen yaptığı işin niteliği de gözetilerek derece ve kademesinin tespit edilmesinin ve fark alacaklarının hesaplanmasının isabetli olduğu, toplu ... sözleşmesine dayalı hakları ödenmeksizin çalışmaya devam eden davacının daha sonra bu haklarını talep etmesinin hakkın kötüye kullanılması olarak nitelendirilemeyeceği gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; istinaf dilekçesinde ileri sürülen gerekçeleri tekrar ederek ve resen dikkate alınacak nedenlerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılması ve davanın reddine karar verilmesi istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, mevsimlik işçilikte geçen sürelerin ve fiilen çalışılan pozisyonun derece ve kademe hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ve buna göre davacının derece ve kademesinin doğru tespit edilip edilmediği ile fark alacaklarının hesaplanması noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 371 inci maddesi.

2. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu ... Sözleşmesi Kanunu'nun 39 uncu maddesi (Mülga 2822 sayılı Toplu ... Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun 9 uncu maddesi).

3. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 03.05.2017 tarihli ve 2017/22-2094 Esas, 2017/910 Karar; 13.12.2017 tarihli ve 2016/9(7)-100 Esas, 2017/1688 Karar; 13.12.2017 tarihli ve 2016/9(7)-594 Esas, 2017/1694 Karar sayılı kararları.

4. 7036 sayılı ... Mahkemeleri Kanunu'nun "Dava şartı olarak arabuluculuk" kenar başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, "Kanuna, ... veya toplu ... sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır." Maddenin ikinci fıkrasında ise "... Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir." düzenlemesi yer almaktadır.

3. Değerlendirme

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre, davalı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Somut uyuşmazlıkta, dava açılmadan önce dava konusu işçilik alacaklarıyla ilgili arabulucuya başvurulmuş, sürecin anlaşamama ile sonuçlanması üzerine 07.08.2018 tarihli son tutanak dava dilekçesine eklenerek 17.09.2018 tarihinde dava açılmıştır. Bununla birlikte hükme esas alınan ve davacının ıslahına dayanak oluşturan bilirkişi raporundaki dava konusu alacaklara ilişkin hesaplamalar dava tarihi nazara alınarak yapılmıştır. Arabuluculuk faaliyeti ise tarafların anlaşamadığına ilişkin düzenlenen son tutanak tarihinden önce muaccel olan alacaklar için gerçekleştirilmiştir. Arabuluculuk son tutanak tarihinden sonra ihtilaf konusu olan ve son tutanak tarihi ile hesaplamaya esas alınan dava tarihi arasında kalan talep dönemi için arabuluculuk dava şartının yerine getirilmediği dikkate alındığında, bu dönem yönünden davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan

reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

14.03.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.